

LATVIJAS TŪRISMA ATTĪSTĪBAS RĪCĪBAS PLĀNS 2021. – 2027. GADAM

Latvijas tūrisma piedāvājuma attīstības rīcības plāna
izstrāde Interreg Europe programmas projekta
BRANDTour ietvaros/ III posms

Iepirkuma līgums Nr. EM 2018/103

Pasūtītājs: LR Ekonomikas ministrija
Izpildītājs: Latvijas Universitāte

Pētnieki: A. van der Steina, M. Rozīte, I. Medne, K. Bērziņa,
A. Klepers, L. Veliverronena, I. Grīnfelde

Rīga 2019

Satura rādītājs

Kopsavilkums	2
Saīsinājumi	3
I Latvijas tūrisma attīstības politikas mērķis un prioritātes (2021.–2027. gadam)	4
II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads	11

Kopsavilkums

Ziņojums "Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam" ir veikts "Latvijas tūrisma piedāvājuma attīstības rīcības plāna izstrāde *Interreg Europe* programmas projekta *BRANDTour*" III posma izstrādes ietvaros (iepirkuma līgums nr. EM 2018/103).

Ziņojums ir izstrādāts atbilstoši pasūtītāja izvirzītajām prasībām, kas paredzēja, ka *"pretendents izstrādā priekšlikumus rīcības plānam izrietoši no Latvijas tūrisma nozares analīzē atspoguļotajiem aspektiem, BRANDTour politikas prioritāšu izvērtējuma rezultātiem un fokusgrupu sanāksmēs identificētajām un pārrunātajām problēmām un to iespējamajiem risinājumiem"*.

Lai nodrošinātu augšupvērstu pieeju tūrisma politikas plānošanā, projekta III posmā tūrisma nozares un citu iesaistīto pušu viedokļu un nozares attīstības priekšlikumu apzināšanai tika ņemti vērā četru reģionālo un sešu tematisko fokusgrupu rezultāti. Fokusgrupās kopumā piedalījās 164 dalībnieki – tūrisma komersanti, reģionālo un profesionālo tūrisma asociāciju, plānošanas reģionu un pašvaldību pārstāvji, kā arī citi ieinteresēto pušu pārstāvji no Latvijas Pašvaldību savienības, Kultūras ministrijas, VARAM, LIAA, Dabas aizsardzības pārvaldes u.c. institūcijām.

Rīcības plāna projekts sastāv no divām nodaļām. Pirmajā nodaļā, atbilstoši pasūtītāja prasībām, ir papildināts EM izvirzītais tūrisma politikas mērķis un pamatotas tūrisma attīstības prioritātes, kā arī izklāstīti galvenie rīcības virzieni un aktivitātes. Rīcības plāna otrajā daļā tabulas veidā ir atspoguļoti priekšlikumi rīcības virzieniem un to īstenošanas aktivitātēm, kā arī norādīti aktivitāšu īstenošanai iesaistītās puses un sasniedzamie rezultāti, iespēju robežās ir noteikts īstenošanas termiņš un potenciālais finansējuma avots.

Rīcības plāna projekts jeb 1. redakcija tika apspriesta Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības padomes Tūrisma komitejas sēdē 2019. gada 10. oktobrī, bet līdz 25. oktobrim visām iesaistītajām pusēm bija iespēja izteikt savus priekšlikumus plāna papildinājumiem. Visi iesūtītie priekšlikumi tika izvērtēti un būtiskākie, nozīmīgākie arī iestrādāti rīcības plānā.

Rīcības plāna izstrādi pētnieces Aijas van der Steinas vadībā veica pētnieki M. Rozīte, A. Klepers, L. Veliverronena, I. Grīnfelde, I. Medne un K. Bērziņa.

Saīsinājumi

AS LVM – Akciju sabiedrība “Latvijas Valsts meži”

ĀM – Latvijas Republikas Ārlietu ministrija

CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde

EM – Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija

ES – Eiropas Savienība

FM – Latvijas Republikas Finanšu ministrija

ICCA – Starptautiskā Kongresu un sanāksmju asociācija (*International Congress and Convention Association*)

IT – informācijas tehnoloģijas

IZM – Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija

KM – Latvijas Republikas Kultūras ministrija

LDz – Latvijas dzelzceļš

LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

LKB – Latvijas Kongresu birojs

LM – Latvijas Republikas Labklājības ministrija

NĪN – Nekustamā īpašuma nodoklis

NKMP – Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

NTO – Nacionālā tūrisma organizācija

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

RTAB – Rīgas Tūrisma attīstības birojs

SM – Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

TIC – Tūrisma informācijas centrs

TIP – Tūrisma informācijas punkts

UNESCO – Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*)

VARAM – Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VAS LVC – Valsts akciju sabiedrība “Latvijas Valsts ceļi”

VAS LDz – Valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš”

ZM – Latvijas Republikas Zemkopības ministrija

I Latvijas tūrisma attīstības politikas mērķis un prioritātes (2021.–2027. gadam)

Viens no pasūtītāja definētajiem uzdevumiem bija “izvērtēt, vai iespējamais Ekonomikas ministrijas definējums jaunajā tūrisma politikas plānošanas periodā varētu būt:

“Latvijas tūrisma attīstības politikas mērķis ir ilgtspējīga tūrisma attīstība, veicinot tūrisma produktu jaunradi un konkurētspējas palielināšanos”^{1,2}.

Rīcības plāna izstrādātāji piedāvā mērķi papildināt un izteikt izmainītā redakcijā, definējot, ka Latvijas tūrisma attīstības politikas **mērķis** ir:

“Ilgtspējīga tūrisma attīstība, uzturot līdzšinējos sasniegumus un veicinot tādu tūrisma produktu jaunradi, kas balstīti vietējās vērtībās un dzīvesveidā, radot saturīgu un pievilcīgu pieredzējumu, stiprinot starptautisko konkurētspēju”.

Tūrisma attīstības politika un tās īstenošana ir balstīta uz *ilgtspējīgas attīstības, vietējo vērtību saglabāšanas, radošuma, kvalitātes, godīgas konkurences un sadarbības, kā arī efektīvas darbības* principiem.

Tūrisma attīstības politikas prioritātes (2021.–2027.)

Ilgtspējīgas tūrisma attīstības politikas īstenošanai nākamajam plānošanas periodam tiek izvirzītas trīs galvenās nozares attīstības prioritātes:

- 1) tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana;
- 2) piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana;
- 3) tūrisma pārvaldības pilnveidošana, izglītība un pētniecība.

1. prioritāte. Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana

Galvenie izaicinājumi:

- samazinās ārvalstu tūristu vienas dienas tēriņi;
- sadrumstalots un ārvalstu tūristu pieprasījumam maz pievilcīgs tūrisma piedāvājums un infrastruktūra reģionos;
- nepietiekami attīstīti un par maz starptautiskajos tirgos virzīti tūrisma produkti ar augstu pievienoto vērtību (darījumu, veselības, t.sk. medicīnas tūrisms);
- neefektīva tūrisma zīmolēšanas stratēģija;
- digitālo risinājumu un datu nepietiekama izmantošana ceļojumu galamērķu plānošanā, komersantu piedāvājuma veidošanā un mārketingā.

¹ Visos līmeņos

² Definīcija: Jebkurš tūrisma veids un forma, kas tiek attīstīts un īstenots ilglaicīgi un līdzsvarots ar attiecīgo dabas, kultūras un sociālo vidi. Ilgtspējīgs tūrisms tiek attīstīts atbilstīgi ilgtspējīga tūrisma attīstības principiem, to novērtē, izmantojot ilgtspējīga tūrisma kritērijus un indikatorus.

Plānotie rīcības virzieni un aktivitātes

Lai stiprinātu Latvijas starptautisko konkurētspēju un mazinātu nozares attīstību negatīvi ietekmējošo faktoru ietekmi, nākamajā plānošanas periodā ir paredzēts veikt dažādas attīstību veicinošas aktivitātes 11 rīcības virzienos (skatīt tabulā: *1. prioritāte/rīcības virziens*): darījumu, veselības, kultūras un dabas tūrisma attīstība; eksportspējīgu klasteru attīstības veicināšana; zīmola stratēģijas un starptautiskā tūrisma mārketinga īstenošana; tūrisma infrastruktūras un pieejamības uzlabošana; komersantu eksportspējas stiprināšana; viedo ceļojumu galamērķu attīstības veicināšana un pārrobežu sadarbība.

Kā prioritāte tūrisma nozares eksporta veicināšanā ir noteikti tūrisma veidi ar augstāku pievienoto vērtību – darījumu tūrisma³ (fokuss uz starptautiskiem pasākumiem) un veselības tūrisma⁴ (fokuss uz medicīnas tūrisma) attīstība un starptautiskās konkurētspējas stiprināšana, paredzot aktivitātes (skatīt tabulā: *aktivitāte un detalizēts aktivitātes izklāsts*) šo tūrisma veidu produktu piedāvājuma pilnveidošanai un mērķtiecīga mārketinga īstenošanai.

Kultūras tūrisma attīstības veicināšana starptautiskās konkurētspējas kontekstā ietver pasākumus, kas saistīti ar starptautiskai auditorijai atraktīvu piedāvājumu (nišas produktu, maršrutu, pasākumu) attīstības veicināšanu, izceļot vietējo kultūrvēsturisko mantojumu un iedzīvotāju dzīvesveidu. Piemēram, paredzēts īstenot tādas aktivitātes kā: kultūrainavas vietu popularizēšana; amata meistar⁵ iesaiste tūrisma pakalpojumu veidošanā; piedāvājuma platformas “*go local*” izveidošana. Būtisks uzsvars tiek likts uz tām aktivitātēm, kas stiprina un veicina esošo kultūras tūrisma produktu iesaisti starptautisku maršrutu un zīmolu sistēmās. Piemēram, paredzēts apzināt un veicināt jaunu objektu un ģeogrāfiski aizsargājamu produktu iekļaušanu UNESCO pasaules mantojumu sarakstā; atbalstīt starptautisko publisko pasākumu rīkotājus un starptautiskas nozīmes kultūras pasākumu organizēšanu reģionos.

Dabas tūrisma attīstības jomā uzsvars tiek likts uz tādu aktivitāšu atbalstu⁶, kas veicina tīklveida nišas produktu attīstību, piemēram, putnu vērošana, makšķerēšana, medības u.c., īpaši izceļot to produktu izveidi un attīstību, ko var piedāvāt ārpus tradicionālās tūrisma sezonas. Dabas tūrisma ilgtermiņa attīstības pieejas nodrošināšanai ir paredzēts izveidot funkcionējošu dabas tūrisma koordinācijas institūciju, kas apvienotu visas ieinteresētās puses.

³ **Darījumu tūrisms** – tūrisma veids, kurā ceļojuma galvenais nolūks ir dienesta uzdevumu un darījumu kārtošana, komercdarbības jautājumu risināšana, kā arī zināšanu un profesionālās pieredzes papildināšana, piedaloties konferencēs, sanāsmēs, izstādēs vai cita veida pasākumos. Darījumu tūrisma piedāvājuma attīstība ceļojumu galamērķos galvenokārt saistīta ar starptautisku pasākumu (starptautiska līmeņa tikšanās, konferences, kongresi) un motivējošo ceļotāju piesaisti.

⁴ **Veselības tūrisms** – tūrisma veids, kura mērķis ir organisma vispārējā stāvokļa un labsajūtas uzlabošana, profilakse, ārstēšana un rehabilitācija, izmantojot arī dabas dziednieciskos resursus (*Tūrisma likums*). Veselības tūrisms tiek definēts kā plašākais jēdziens, kas sevī iekļauj labjūtes un medicīnas tūrisma (UNWTO & ETC, 2018).

⁵ **Amata meistars**. Par amata meistar⁵ kļūst persona, kas izturējusi amata meistara pārbaudi amatapmācības un pārbaudes programmā paredzētajā apjomā un saņēmusi amata meistara diplomu. Tiesības uz nosaukumu “amatnieks” vai “amata meistars” ir LR likumā *Par amatniecību* noteiktajā kārtībā reģistrētajām personām un uzņēmumiem.

⁶ **Atbalsts** – ar atbalstu tiek saprastas EM iniciētas aktivitātes kāda tūrisma veida, produkta vai galamērķa attīstībai, veicināšanai. Tas var būt gan nemateriāls atbalsts (informatīvs, nepieciešamās izmaiņas normatīvajos dokumentos, aktivitāšu saskaņošana, īstenošana sadarbībā ar citām ministrijām, prioritātes piešķiršana projektu pieteikumu izvērtēšanā utt.), gan finansiāls atbalsts (aktivitātes finansējums, granti, projekti, programmas, konkursi, apmācības, mārketinga aktivitātes utt.).

Lai nodrošinātu reģionālo galamērķu attīstību un to starptautisko konkurētspēju, nākamā plānošanas periodā ir paredzēts turpināt tūrisma klasteru⁷ programmu, paredzot atbalstu tūrisma klastera veidošanai un starptautiskā mārketinga aktivitātēm. Esošo eksportspējīgo klasteru darbības attīstīšanai ir paredzēts atbalsts līdzfinansējuma veidā biroja darbības kapacitātes nodrošināšanai un atsevišķu iniciatīvu īstenošanai.

Apzinoties zīmola un mārketinga lomu ceļojumu galamērķu pieprasījuma veicināšanā, rīcības plāns paredz nacionālā zīmola vērtību komunikācijas pasākumu organizēšanu tūrisma nozares pārstāvjiem (galamērķiem, komersantiem), reģionālās zīmološanas stratēģijas izstrādi un ieviešanu, kā arī mērķtiecīga un efektīva Latvijas tūrisma mārketinga īstenošanu ārvalstu mērķa tirgos, atbilstoši LIAA izstrādātajai tūrisma mārketinga stratēģijai.

Nākamajā plānošanas periodā ir paredzēts stiprināt tūrisma komersantu (visbiežāk MVU) eksportspēju, organizējot apmācības un tīklošanās pasākumus, izceļot veiksmīgāko un inovatīvāko tūrisma uzņēmumu sasniegumus, sniedzot atbalstu komersantiem personalizētu digitālo risinājumu ieviešanai un mārketingam ārvalstu tirgos.

Tūrisma infrastruktūras attīstībā un starptautiskās pieejamības stiprināšanā ir paredzētas tādas aktivitātes, kā: pilnveidot kruīzu infrastruktūru; attīstīt jahtu ostu un piestātņu infrastruktūru; nodrošināt lidostas un tūrisma koordinētu attīstību; sniegt atbalstu velo infrastruktūras attīstībai *Eurovelo*⁸ tīkla ietvaros; attīstīt Eiropas līmeņa kājāmgājēju maršrutu infrastruktūru; integrēt *RailBaltica* dzelzceļa savienojumu ienākošā tūrisma sistēmā; uzlabot robežkontroles punktu infrastruktūru, papildinot ar tūrisma informāciju u.c. aktivitātes.

Apzinoties tehnoloģiju lomu ceļotāju (patērētāju) lēmumu pieņemšanā un uzvedībā, kā arī komersantu un ceļojumu galamērķu konkurētspējas nodrošināšanā, viedo ceļojumu galamērķu attīstības kontekstā ir paredzētas vairākas aktivitāšu jomas: (1) tehnoloģiju ieviešana un tūrisma nozarei nozīmīgu datu ieguve tūrisma monitoringa sistēmai (ar interpretācijas un prognozēšanas funkciju), nodrošinot atvērto datu⁹ pieejamību iesaistītajām pusēm; (2) ceļotājiem nozīmīgo viedo risinājumu ieviešana uzņēmumos, piesaistes objektos, pasākumos un ceļojumu galamērķos; (3) apmācības un zināšanu sinerģija.

Pārrobežu sadarbības veicināšanas ietvaros paredzēts strādāt pie kopēju pārrobežu tūrisma produktu un maršrutu izveides, pozicionēt Latviju kā Ziemeļeiropas un Baltijas jūras reģiona sastāvdaļu, iniciējot un īstenojot dažādus sadarbības projektus, kā arī meklējot jaunas formas Baltijas valstu sadarbībai tūrisma jomā.

Lai veicinātu starptautisko tūristu plūsmas virzību ārpus Rīgas, mērķtiecīgi paredzēts attīstīt un popularizēt Rīga+ piedāvājumu.

⁷ **Klasteris** – klasteri ir savstarpēji saistītu uzņēmumu, specializētu piegādātāju, pakalpojumu sniedzēju, saistītu nozaru uzņēmumu un saistītu institūciju (universitāšu, aģentūru, tirdzniecības asociāciju u.c.) ģeogrāfiska koncentrācija. Šīs ģeogrāfiskās koncentrācijas ietvaros klastera pārstāvji sadarbojas, neskatoties uz savstarpēju konkurenci (*Porter*, 2000).

⁸ **EuroVelo** ir garo distanču velomaršrutu tīkls Eiropā, ko veido 16 velomaršruti, savienojot un vienojot visu Eiropas kontinentu. Maršrutus var izmantot gan velotūristi, gan vietējie iedzīvotāji, veicot vienas dienas izbraucienus. Pašlaik EuroVelo sastāv no 15 maršrutiem, un ir paredzēts, ka līdz 2020. gadam tīkls tiks pilnībā izveidots.

⁹ **Atvērto datu politika** – politika, ar kuru veicina valsts sektora informācijas plašu pieejamību un atkalizmantošanu privātiem vai komerciāliem mērķiem, neparedzot vai paredzot minimālus juridiskus, tehniskus vai finansiālus ierobežojumus.

Rīcības virzienos īstenoto aktivitāšu atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas, īstenošanas periods, nepieciešamo resursu avots un sasniedzamie rezultāti ir apkopoti šī ziņojuma II daļā (tabula).

2. prioritāte. Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana

Galvenie izaicinājumi:

- pievilcīgu tūrisma pakalpojumu trūkums un savstarpēji konkurējošu vienveidīgu tūrisma pakalpojumu piedāvājums reģionos;
- cilvēkresursu, tai skaitā kvalificēta darbaspēka trūkums tūrisma nozares uzņēmumos, īpaši reģionos;
- nevienmērīga tūrisma pakalpojumu kvalitāte;
- ieguldījumus tūrisma infrastruktūrā nepapildina tūrisma produkti, kas ļautu atpelnīt ieguldītās investīcijas;
- nevienmērīgas vietējā tūrisma plūsmas, augsta Rīgas un Pierīgas reģiona dominante vietējā tūrisma;
- nelieli vietējo ceļotāju tēriņi tūrisma aktivitātēm;
- nepietiekama tūrisma uzņēmējdarbības (tostarp dzīvesstila uzņēmējdarbības) veicināšana reģionos.

Plānotie rīcības virzieni un aktivitātes

Lai veicinātu vietējo tūrisma un veidotu piesaistošu tūrisma piedāvājumu, īpaši izceļot vietējās vērtības un dzīvesveidu, kā arī, lai risinātu problēmas, ar kurām saskaras vietējā un reģionālā mēroga tūrisma galamērķi, nākamajā plānošanas periodā paredzēts īstenot dažādas attīstību veicinošas aktivitātes. Ir definēti septiņi rīcības virzieni: jaunu tūrisma produktu veidošana vietējam tirgum; vietējā un reģionālā mēroga tūrisma galamērķu sistēmu attīstības veicināšana; atbalsts tūrisma uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai; atbalsts tūrisma infrastruktūras veidošanā un uzturēšanā; tūrisma izglītības kapacitātes stiprināšana un zināšanu pārnese; darbaspēka piesaiste reģionos un pilnveide; vietējā tūrisma plūsmu stimulēšana (skatīt tabulā: *2. prioritāte/rīcības virziens*).

Lai risinātu vienu no trūkumiem produktu piedāvājumā – inovatīvu tūrisma produktu trūkumu, – paredzēts rīkot konkursu par inovatīvāko tūrisma produktu ārpus tūrisma sezonas, atbalstīt jaunu nišas tūrisma produktu veidošanu un produktu tehnoloģiskās inovācijas. Tā kā patērētājam atraktīvu un kvalitatīvu tūrisma produktu veidošana ir daudzu pakalpojumu sniedzēju kopdarbs, ir plānoti arī izglītības un tīklošanās pasākumi, kas veicinātu sadarbību jaunu, inovatīvu un patērētājiem atraktīvu produktu veidošanā. Ņemot vērā veselības tūrisma augstākas pievienotās vērtības aspektu, akcents tiek likts arī uz vietējo rehabilitācijas programmu piedāvājumu un tautas medicīnā balstītu vietējo tūrisma produktu veicināšanu, kas nākotnē varētu veidoties par produktiem ar augstu eksportspēju.

Vietējā un reģionālā mēroga tūrisma galamērķu sistēmu attīstības veicināšana ietver vairākas atbalsta formas sadarbības potenciāla pilnīgākai īstenošanai, paredzot gan tūrisma mikroklasterus (jeb puduru)¹⁰, gan galamērķa partnerības atbalstu.

¹⁰ **Tūrisma mikroklasteri jeb puduris** – nelielas uzņēmumu koncentrācijas nelielā ģeogrāfiskajā apvidū, ko raksturo sociālajās un ekonomiskajās interesēs vienota sabiedrība ar kopēju identitāti. Tās ilgspējību nodrošina uz specializēšanos un pārdošanas apjoma palielināšanu vērstas ilgtermiņa sadarbības stratēģijas (*Michael, 2007*).

Sadarbības kontekstā ir izcelta tematisko maršrutu (īpaši sasaitē ar starptautiskiem maršrutiem) veidošana un, kas ne mazāk būtiski, jau esošo maršrutu uzturēšana un pilnveidošana. Izcelta ir arī sadarbība sociālās rehabilitācijas un kurortoloģijas jomā, lai definētu tās attīstības virzienus, apzinātu potenciālu un nepieciešamās investīcijas pakalpojumu sniegšanas centros.

Apzinoties mikro un mazo uzņēmumu lomu tūrisma piedāvājuma attīstīšanā reģionos, ir plānotas aktivitātes, kas veicinātu gan jaunu tūrisma uzņēmumu veidošanos, gan stiprinātu esošo uzņēmumu kapacitāti. Ir plānotas komersantu apmācības un tīklošanās aktivitātes, paredzēta iespēja saņemt personalizētu mentora un konsultāciju atbalstu atbilstoši uzņēmuma vajadzībām, tai skaitā eksporta uzsākšanai. Jaunajiem komersantiem darbības uzsākšanai plānota atbalsta programma biznesa inkubācijā. Lai stiprinātu tūrisma uzņēmumu kapacitāti mūsdienu tehnoloģisko risinājumu izmantošanā (piemēram, mārketingā), paredzēts nodrošināt komersantus ar standartizētu digitālo komplektu, tādējādi samazinot tehnoloģiju ieviešanas izmaksas un padarot tās pieejamākas mazajiem uzņēmumiem. Ņemot vērā dzīvesstila uzņēmumu nozīmi tūrismā un to attīstības tendences, īpašs akcents būtu liekams uz dzīvesstila uzņēmējdarbības vides sakārtošanas (tiesiskais regulējums) un veicināšanas pasākumiem Latvijas reģionos.

Tūrisma infrastruktūras uzturēšanā un uzlabošanā paredzēts darbs pie tūrisma norāžu saskaņošanas un izvietojuma sistēmas pilnveidošanas, ņemot vērā arī tūrisma pakalpojumu piedāvātāju intereses un tūristu plūsmu specifiku. Plānots sakārtot tūrisma informācijas sistēmas tīklu, ņemot vērā viedo galamērķu attīstību. Lai nodrošinātu ar publisko finansējumu veidotas infrastruktūras atbilstību tūrisma vajadzībām, tiek rosināts definēt minimālās prasības, kas būtu attiecināmas gan uz labiekārtojumu, gan apmeklētāju plūsmas mērījumiem. Viena no aktivitātēm ir vērsta uz atbalstu ceļotāju plūsmām nozīmīgu vietējo infrastruktūru, piemēram, tūrisma objektu pievedceļu attīstību. Tūrisma infrastruktūras pilnveidē, kas saistīta ar vairāku sektoru darbību un attīstību, uzsvars tiek likts uz starpsektoru sadarbību un aktivitāšu koordinēšanu.

Ieteikti risinājumi divu tūrisma nozarei aktuālo jautājumu – darbaspēka trūkuma (īpaši reģionos) un tūrisma izglītības kapacitātes celšanai (skatīt 3. prioritāti). Papildu darbaspēku var piesaistīt no jauniešu un re-emigrantu vidus. Ir arī jāstrādā pie informatīvām kampaņām, lai parādītu daudzveidīgās karjeras iespējas tūrisma nozarē.

Vietējā tūrisma plūsmas un attīstība ir pamatā starptautisku piedāvājumu, atbilstošas infrastruktūras izveidei un ienākošā tūrisma attīstībai. Tikai tad, ja piedāvājums ir pieprasīts vietējo ceļotāju vidū, tam ir potenciāls attīstīties kā tūrisma eksporta pakalpojumam. Tāpēc, lai attīstītu vietējo tūrismu, nepieciešams dažādu institūciju atbalsts vietējo tūristu plūsmu palielināšanai. Līdztekus mārketinga komunikācijas aktivitātēm vietējā tūrisma veicināšanai tiek uzsvērts nepieciešamais atbalsts sociālajam¹¹ tūrismam (ar pašvaldību un citu institūciju vai NVO atbalstu), veicinot vietējo iedzīvotāju ceļojumus un pakalpojumu patēriņu. Plānota ir iniciatīva, kas motivētu jau esošo atbalstu skolu mācību ekskursijām “Skolas soma”, īstenojot to laika periodā no oktobra līdz aprīlim.

¹¹ **Sociālais tūrisms** – tūrisma forma, kuru organizē uzņēmumi, apvienības, kooperatīvi, arodbiedrības, pašvaldības u.c. nodibinājumi, lai padarītu ceļošanu vieglāk pieejamu cilvēkiem ar sliktākiem materiāliem apstākļiem vai citiem ierobežojumiem: maznodrošinātām ģimenēm ar bērniem, senioriem, jauniešiem, personām ar īpašām vajadzībām (Tūrisma un viesmīlības skaidrojošā vārdnīca, EM, 2008).

3. prioritāte. Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība

Galvenie izaicinājumi:

- neefektīva tūrisma pārvaldības sistēma, kas balstās uz tradicionālu (TIC un TIP funkcijas un tīkls; fokuss uz pašvaldībām, ne galamērķiem; iztrūkstoša pārstāvniecība reģionu līmenī), bet mūsdienu situācijai nepietiekami atbilstošu un neefektīvu pieeju;
- tūrisma kvalitātes sistēma (Q Latvija) nav ieviesta nacionālajā līmenī;
- tūrisma izglītības (kompetenču) nepietiekama sasaiste ar praktisko darba vidi nozarē;
- maz/trūkst nozarei nozīmīgu pētījumu, kas nodrošinātu atbilstošu un efektīvu attīstības pārvaldības un mārketinga lēmumu pieņemšanu.

Plānotie rīcības virzieni un aktivitātes

Prioritāte ietver aktivitātes trīs virzienos: (1) efektīvas tūrisma pārvaldības sistēmas izveide un ieviešana Latvijā; (2) tūrisma izglītības kapacitātes stiprināšana un zināšanu pārnese; (3) tūrisma nozares attīstībai nozīmīgu pētījumu īstenošana.

Rīcības virziens efektīvas tūrisma pārvaldības sistēmas izveidei un ieviešanai Latvijā paredz tradicionālo TIC un TIP sistēmas optimizēšanu un TPO¹² pieejas ieviešanu un funkciju stiprināšanu tūrisma galamērķos, kā arī tūrisma pārvaldības sistēmas izveidošanu nacionālajā līmenī, paredzot tūrisma funkcijas arī plānošanas reģioniem. Lai efektīvāk attīstītu un virzītu tūrisma produktus starptautiskajos mērķa tirgos, paredzēts izstrādāt trīs pakāpju tūrisma produktu (nozīmīguma) sistēmu, kuru sasaistītu ar produktu atbalsta aktivitātēm. Ņemot vērā sadarbības ekonomikas¹³ attīstības potenciālu, ir paredzēts veikt šī sektora attīstības monitoringu un savlaicīgu nepieciešamo tiesisko regulējumu izstrādi tūrisma nozares sektoros, novēršot negodīgas konkurences draudus. Nākamajā plānošanas periodā ir nepieciešams strādāt pie nacionālā līmeņa tūrisma kvalitātes pārvaldības un standartizācijas sistēmas pilnveidošanas, ņemot vērā tirgus situācijas izmaiņas, kas paredz, ka samazinās kvalitātes novērtējuma funkcijas loma. Lai stiprinātu sadarbību, komunikāciju un informācijas plūsmu starp tūrisma iesaistītajām pusēm, nacionālajā līmenī paredzēts izveidot un uzturēt profesionālās komunikācijas platformu. Plānoto aktivitāšu efektīvai īstenošanai nepieciešams stiprināt valsts tūrisma politikas veidošanas un īstenošanas kapacitāti, palielināt EM personāla kapacitāti.

Tūrisma izglītības kapacitātes stiprināšanas un zināšanu pārneses virzienā ir paredzēts stiprināt vidējā un augstākā līmeņa profesionālās tūrisma izglītības kapacitāti, paredzot programmu, kas ļautu mācībspēkiem pilnveidot profesionālo pieredzi dažādās ar tūrisma saistītās institūcijās un uzņēmumos, kā arī grantu

¹² **Tūrisma vietas/galamērķa pārvaldības organizācija (TPO/GPO)** – organizācija, kas apvieno tūrisma attīstībā iesaistītās un ieinteresētās puses kopēja tūrisma produkta veidošanai, tūrisma vietas vai galamērķa attīstībai. TPO/GPO var būt gan vienas vai vairāku pašvaldību dibinātas institūcijas, gan institūcijas publiskās–privātās partnerības ietvaros. Tās galvenās funkcijas ir tūrisma politikas, plānošanas, produktu attīstības un mārketinga iniciēšana, koordinēšana un vadība. TPO/GPO funkcijas atkarībā no tūrisma vietas attīstības vajadzībām un publiskās pārvaldes decentralizācijas var atšķirties nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī (pēc ANO PTO).

¹³ **Sadarbības dalīšanās, platformu ekonomika** – uzņēmējdarbības modelis, kas balstās uz produktu un pakalpojumu apmaiņu peļņas vai bezpeļņas nolūkā starp tiešsaistes platformu dalībniekiem (privātpersonām vai profesionālajiem pakalpojumu sniedzējiem un pakalpojumu lietotājiem).

programmu nozares profesionāļu īslaicīgai iesaistei studiju programmu īstenošanā. Ņemot vērā esošās un nākotnes izmaiņas attiecībā uz nozarē nepieciešamajām vispārējām un profesionālajām kompetencēm, kā arī tūrisma nozares starpdisciplināritāti un darbaspēka piesaistes problemātiku, veicināma dažādu nozares vajadzībām atbilstošu izglītības (tai skaitā tālākizglītības un mūžizglītības) programmu izveide. Visām iesaistītajām pusēm aktīvāk jāpiedalās sabiedrības informēšanā par izglītības nozīmi, nepieciešamajām kompetencēm nākotnē un karjeras iespējām tūrisma nozarē. Būtisks atbalsts komersantu izglītošanā var būt *Latvija.Travel* akadēmijas izveidošana, kas veicinātu zināšanu pārnesei nozarē, izveidojot nozares mentoru un konsultantu tīklu.

Līdz šim tūrisma nozarē daudz lēmumu uzņēmumu, pašvaldību, reģionālā un nacionālā līmenī ir pieņemti, balstoties uz intuīciju, nevis uz pētījumu rezultātiem. Tāpēc nākotnē ir jāparedz finansējums tūrisma ietekmes pētījumiem, piemēram, darījumu tūrisma ietekmes izvērtējumam, sadarbības ekonomikas ietekmes uz tūrisma nozari izvērtējumam. Nepieciešami ir arī nozares aktuālās vajadzībās balstīti regulāri iekšzemes tūristu patērētāju uzvedības un apmierinātības pētījumi. Efektīvākas resursu pārvaldes nodrošināšanai nākotnē nepieciešams veikt dažādu līdzšinējo tūrisma projektu un investīciju efektivitātes izvērtējumus. Pētījumi nozarē ir īstenojami sadarbībā ar pētniecības institūcijām un valsts pētījumu programmām, tāpēc ir nepieciešama nozares vajadzību apzināšana un pētniecības tēmu definēšana.

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
1.1. Darījumu tūrisma (starptautisko pasākumu) attīstības un eksportspējas veicināšana	1.1.1. Darījumu tūrisma attīstības un mārketinga stratēģijas izstrāde un īstenošana (nacionālajā līmenī)	Nacionālā līmeņa darījumu tūrisma attīstības un mārketinga stratēģijas izstrāde un ieviešana	LIAA Tūrisma departaments	Latvijas Kongresu birojs (LKB), RTAB, komersanti	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Izstrādāta stratēģija, stratēģijas mērķu sasniegšana
	1.1.2. Latvijas darījumu tūrisma (starptautisko pasākumu) atbalsta sistēmas izveide un īstenošana		LIAA Tūrisma departaments, LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments	Latvijas Kongresu birojs (LKB), RTAB,	Līdz perioda beigām	Valsts budžets un ES finansējums	Atbalstīto pasākumu skaits un ietekme, atbalsta apjoms EUR
	1.1.3. Latvijas kā darījumu tūrisma galamērķa atpazīstamības veicināšanas pasākumu īstenošana	Mārketinga komunikācijas aktivitātes: izstādes un kontaktbiržas, ārvalstu darījumu tūrisma organizētāju vizītes, ārvalstu mediju vizītes, atbalsts tenderiem, u.c.	LIAA Tūrisma departaments, LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments	Latvijas kongresu birojs (LKB), RTAB	Līdz perioda beigām	-	Pasākumu skaits, dalībnieku skaits izstāžu, kontaktbiržu skaits, dalībnieku skaits, vizīšu skaits, piesaistīto darījumu tūristu skaita un izdevumi pieaugums.
	1.1.4. Vēstnešu programmas		LIAA Tūrisma departaments	Latvijas Kongresu birojs	Līdz perioda beigām		Vēstnešu skaits Piesaistīto

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	ieviešana						pasākumu skaits Īstenoto pasākumu skaits
	1.1.5. Platforma darījuma tūrisma produktu veidošanai	a) Kritēriju izstrāde Latvijas starptautiskā darījumu piedāvājuma apkopošanai b) Platformas izveide darījuma tūrisma produktu piedāvājumam (datu bāze)	LIAA Tūrisma departaments	Latvijas kongresu birojs (LKB), RTAB	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros +ES finansējums	Izveidota darījumu tūrisma produktu piedāvājuma datu bāze un platforma
	1.1.6. Reģionālo darījumu centru darbības veicināšana	a) nacionālā līmeņa pasākumu pārnese uz reģioniem, b) starptautisko pārrobežu darījumu pasākumu piesaiste c) sadarbības veicināšana ar citām iesaistītajām pusēm	EM	Pašvaldību attīstības aģentūras, KM		-	Piesaistīto pasākumu skaits, ieņēmumu daļa no kopējiem ieņēmumiem
	1.1.7. Statistikas apkopošana un datu pieejamības	a) statistiskās vienības definējums b) darījumu tūrisma	LIAA Tūrisma departaments	EM, CSP Latvijas kongresu birojs	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Elektroniska brīvpieejas statistikas datu bāze

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	nodrošināšana (brīvpieejas) pēc starptautiskiem standartiem	infrastrukturūras apzināšana un datu uzskaite c) datu pieejamības nodrošināšana d) to integrēšana visos publisko izdevumu atdeves rezultatīvajos rādītājos		(LKB), RTAB			
1.2. Veselības tūrisma attīstības un eksportspējas stiprināšana	1.2.1. Medicīnas tūrisma virzība definētos mērķa tirgos (Ziemeļeiropa, Apvienotā Karaliste, Ukraina)	a) specifisko produktu definēšana un virzība, b) iepazīšanās ceļojumi uz klīnikām, c) sadarbība ar mērķa tirgu apdrošināšanas sabiedrībām, globāliem tīkliem	Veselības tūrisma klasteris	LIAA Tūrisma departaments, LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments, Veselības ministrija	Līdz perioda beigām		Pasākumu skaits Aktivitāšu skaits Ārvalstu pacientu skaita pieaugums
	1.2.2. Normatīvo aktu izmaiņas, lai nodrošinātu privāto klīniku iespēju piedalīties valsts iepirkuma konkursos (kvotas) un apkalpot ārvalstu pacientus		Veselības ministrija	Privātās klīnikas	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Ir/nav nepieciešamās izmaiņas dokumentos

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	(līgums ar valsti)						
	1.2.3. Medicīnas un vietējo veselības pakalpojumu integrēšana (holistisku programmu veidošana)	a) profesionāli apmācību semināri, b) tīklošanās pasākumi, c) vienotas informatīvas platformas izveide	Veselības tūrisma klasteris	LIAA Tūrisma departaments, komersanti, rehabilitācijas centri	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Semināru skaits Komplekso programmu/ pakalpojumu skaits Sadaļa <i>Latvia Travel</i> vietnē
	1.2.4. Investīciju piesaiste komersantiem un organizācijām, kas piedāvā SPA, veselības pakalpojumus, (kūrortviesnīcām, rehabilitācijas centriem)		EM, FM		2021.– 2022. gads	-	Pieejamo fondu, programmu skaits, apjoms (EUR)
1.3. Kultūras tūrisma piedāvājuma attīstība un starptautiskais mārketingis	1.3.1. Atbalsts ārvalstu auditoriju piesaistošu produktu veidošanai, piemēram, maršruti: Baltu ceļš; ģeomarkas produkti; kultūras	a) resursu apzināšana specifisko interešu produktu izveidei b) atbalsts produktiem ar starptautiski atzītu vērtību c) atbalsts starptautiskas	KM	profesionālās asociācijas, Lauku atbalsta dienests, komersanti, pašvaldības, plānošanas	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Projektu konkursi Izstrādātie produkti

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	kanonā esoši objekti	nozīmes atpazītu zīmolu ieviešanai		reģioni			
	1.3.2. Atbalsts starptautisku auditoriju piesaistošu (t.sk. reģionos) kultūras pasākumu īstenošanai	a) kritēriju izstrāde atbalstāmo objektu un pasākumu atlasei b) atbalstāmo objektu un pasākumu atlase c) atbalsta īstenošana izvēlētajiem pasākumiem un objektiem	LIAA Tūrisma departaments	Kultūras ministrija, Plānošanas reģioni, pašvaldības	Līdz perioda beigām		Kopējais atbalsta apjoms (EUR) Īstenoto pasākumu skaits Pasākumu skaits reģionos Dalībnieku skaits pasākumos Ārvalstu nakšņojumu skaita pieaugums un proporcija Pasākuma ietekmes rādītāji
	1.3.3. Starptautiska mēroga [regulāro] kultūras pasākumu digitāla kalendāra izveide	a) kalendārā iekļaujamo pasākumu atlase b) kalendāra izveide un uzturēšana	LIAA tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, tūrisma klasteri, pašvaldības	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Izveidots un funkcionējošs digitāls kalendārs
	1.3.4. Atbalsts starptautisko publisko pasākumu rīkotājiem	a) starptautisko publisko pasākumu (kultūras, sporta) atbalsta fonda	LIAA Tūrisma departaments un LIAA Ārējas		Līdz perioda beigām	Valsts budžets ES finansējums	Izveidots un funkcionējošs atbalsta fonds

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		izveide b) potenciālo pasākumu rīkotāju/ auditoriju datubāzes izveide	tirdzniecības veicināšanas departaments				Izveidota pasākumu, rīkotāju un atbilstošo auditoriju datubāze
	1.3.5. Vietējās kultūras un dzīvesstila iepazīšanas platformas izveide (<i>go local</i>)	a) koncepta izstrāde b) lietotnes izveide, piemērm, <i>'go local in Latvia'</i> ar reģionālām sadaļām c) ieviešanas kampaņa	LIAA Tūrisma departaments	Lauku Ceļotājs, plānošanas reģioni, pašvaldības	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Izveidota platforma/ lietotne Piedāvātāju skaits Platformas lietotāju skaits
	1.3.6. Vērtīgāko kultūrainavas vietu apzināšana, vizualizācija un popularizēšana	a) Latvijai raksturīgo kultūrainavas vietu apzināšana sasaistē ar VARAM īstenoto projektu 'Ainavu dārgumi' b) kultūrainavas vietu vizualizācija c) kultūrainavas vietu saraksta un vizuālo materiālu ievietošana valsts un pašvaldību tūrisma portālos/ portālu sadaļās	LIAA Tūrisma departaments	VARAM, Zemkopības ministrija, plānošanas reģioni, pašvaldības	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Interaktīva kultūrainavas vietu karte ar atbilstošām vizualizācijām un saitēm interneta vidē

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	1.3.7. Institucionāls atbalsts jaunu UNESCO Pasaules mantojuma saraksta pretendentu, ģeogrāfiski aizsargājamo produktu apzināšana un virzīšana iekļaušanai sarakstā		Latvijas Nacionālais kultūras centrs	UNESCO Latvijas birojs, LIAA Tūrisma departaments, plānošanas reģioni	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Iekļaušanai UNESCO un tradicionālo izstrādājumu sarakstos iesniegti pieteikumi un apstiprināti objekti/ produkti
	1.3.8. Meistara statusa izmantošana pieredzējuma izveidē un starptautiskā piedāvājumā	a) Meistaru datu bāzes izveide b) Apmācību semināri darbam ar starptautisku auditoriju	LIAA Tūrisma departaments un LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments	Profesionālās asociācijas, Kultūras ministrija, NKMP, plānošanas reģioni	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Meistaru datubāze (ar internacionalizēšanas potenciālu) Apmācīto meistarību skaits
1.4. Dabas tūrisma attīstības stiprināšana	1.4.1. Sadarbības platformas izveidošana dabas tūrismā	Sadarbības veidošana un īstenošana starp visām dabas tūrismā iesaistītajām organizācijām	VARAM	EM, ZM, Latvijas Valsts meži, DAP, nozaru asociācijas un biedrības, LIAA Tūrisma departaments,	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Funkcionējoša konsultatīva/ koordinācijas institūcija – sadarbības platforma.

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
				dabas parki, plānošanas reģioni			Iniciatīvu un pasākumu skaits
	1.4.2. Atbalsts tīklveida nišas produktu izveidei (putnu vērošana, medības, makšķerēšana, ziemas sezonas produkti utt.), attīstībai un starptautiskajam mārketingam	a) prasību izstrāde atbalstāmiem nišas produktiem/ tīkliem b) konkursa organizēšana atbalsta saņemšanai c) atbalsta piešķiršana	LIAA Tūrisma departaments	EM	Reizi gadā	ES finansējums	Atbalsta apjoms (EUR) Izveidoto nišas produktu skaits Iesaistīto pakalpojumu sniedzēju skaits Ārvalstu nakšņojumu skaita palielinājums segmentā ar dabas tūrisma motivāciju.
	1.4.3. Kopīga stratēģija DAP un LVM īstenošanai dabas infrastrukturāi kontekstā ar tūrisma plūsmu un vietējo pieprasījumu un privātā–publiskā	1) stratēģija par infrastrukturā esošo un plānoto izvietojumu visaptveroša tīkla pilnveidi 2) labo prakšu izstrāde atsevišķu infrastruktūras posmu uzturēšanas	LVM, DAP un VARAM Telpiskās plānošanas departaments	Reģionālās asociācijas, Pašvaldības, Pētniecības institūcijas, komersanti	2020	-	Izveidots un uzturēts kopīgs dokuments stratēģiskai publiskās infrastrukturā plānošanai, piesaistīts vienots

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	partnerība tās uzturēšanā	nodošanai tūrisma uzņēmējiem					apmeklējumu dinamikas monitorings
1.5. Eksportspējīgo klasteru attīstības veicināšana un atbalsts	1.5.1. Esošo klasteru darbības atbalsts	a) Līdzfinansējums biroja darbības, kapacitātes nodrošināšanai b) kopīgu stratēģiski pamatotu klastera iniciatīvu atbalsts	EM	LIAA	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Ārzemju tūristu skaita un nakšņojumu pieaugums, apgrozījuma pieaugums (%) komersantiem Galveno kritēriju izpilde ilgtspējīgai galamērķu attīstībai
	1.5.2. Jaunu eksportspējīgu klasteru veidošanas un eksportspējas veicināšanas atbalsts		EM	LIAA	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Eksporta pieauguma rādītāji, apgrozījuma pieaugums (%) komersantiem
1.6. Nacionālā un tūrisma zīmola saskaņošana un tūrisma mārketingis	1.6.1. Nacionālā zīmola vērtību un dizaina izmantošanas apmācības tūrisma iesaistītajām pusēm un zīmola dizaina		LIAA Tūrisma departaments	LIAA	Perioda sākumā	Esošā finansējuma ietvaros	Pasākumu skaits Funkcionējoša zīmola izmantošanas atbalsta platforma

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
ārvalstu tirgos	izmantošanas atbalsta platforma						
	1.6.2. Reģionālās zīmološanas stratēģijas un īstenošanas vadlīniju izstrāde, un ieviešana.	a) reģionālo pārdošanas kategoriju definēšana b) reģionālās zīmolveidības stratēģijas un īstenošanas vadlīniju izstrāde un ieviešana.	LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, sadarbībā ar reģionālajām tūrisma asociācijām	Perioda pirmajā kvartālā	Esošā finansējuma ietvaros	Zīmola rokasgrāmata
	1.6.3. Tūrisma mārketinga ārvalstu tirgos	Digitālā mārketinga un tradicionālo komunikāciju instrumentu izmantošana, sasaistē ar atdeves efektivitātes mehānismiem	LIAA Tūrisma departaments	Profesionālās un reģionālās tūrisma asociācijas	Līdz perioda beigām	Plānotā budžeta ietvaros un ES finansējums	Īstenoto aktivitāšu skaits un to efektivitātes rādītāji
1.7. Atbalsta programma komersantiem eksportspējas stiprināšanai	1.7.1. Apmācības un tīklošanās pasākumi		LIAA Tūrisma departaments	Profesionālās un reģionālās tūrisma asociācijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Pasākumu skaits, dalībnieku skaits
	1.7.2. Konkurss "Veiksmīgākais"	Nolikuma izstrāde un konkursa īstenošana	LIAA Tūrisma departaments	EM, profesionālās un	Līdz perioda beigām (katru	Esošā budžeta ietvaros	Pieteikto uzņēmumu/

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	eksporta uzņēmums tūrisma sektoros”		un Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments	reģionālās tūrisma asociācijas	gadu)		komersantu skaits
	1.7.3. Konkurss “Inovativākais tūrisma produkts ārvalstu tirgiem”		LIAA Tūrisma departaments	Profesionālās un reģionālās tūrisma asociācijas	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Pieteikto produktu skaits
	1.7.4. Atbalsts komersantiem personalizētu digitālo risinājumu ieviešanai un starptautiskajam mārketingam		LIAA Tehnoloģiju departaments LIAA Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments	LIAA Tūrisma departaments, profesionālās tūrisma asociācijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Īstenoto aktivitāšu skaits Atbalstīto komersantu skaits Ārvalstu digitālā pieprasījuma pieaugums
1.8. Pieejamības stiprināšana un tūrisma infrastruktūras uzlabošana	1.8.1. Pasākumu kopums <i>Rail Baltica</i> dzelzceļa tīkla integrēšanai ienākošā tūrisma sistēmā (Baltijas konteksts)		LIAA Tūrisma departaments	SM, VAS LDz/ Rail Baltic, ĀM, Lietuvas un Igaunijas NTO	2026. – 2027.	Esošā finansējuma ietvaros	<i>Rail Baltic</i> un tūrisma virzības integrētas aktivitātes (skaits)
	1.8.2. Kruīzu		Rīgas	Brīvostas	Visu periodu	ES finansējums	Tūristiem ērts,

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	infrastruktūras pilnveidošana sasaistei ar sabiedrisko transportu Rīgā		pašvaldība	pārvalde			efektīvs transporta savienojums.
	1.8.3. Jahtu ostu un piestātņu tīkla attīstība, nodrošinot atbilstošu pakalpojumu klāstu un pozicionējot to nozīmi Baltijas jūras jahtu maršrutu un tūrisma galamērķu kontekstā		VARAM	SM, ZM, plānošanas reģioni	visu periodu	ES finansējums	Attīstīts jahtu ostu tīkls Pieaudzis piesaistīto kuģošanas līdzekļu skaits Pasažieru skaits un izmantoto pakalpojumu skaits galamērķos
	1.8.4. Lidostas un tūrisma koordinēta attīstība	Viedās infrastruktūras izveide lidostā	EM Rīgas starptautiskā lidosta		Visu periodu	-	Ieviesto iniciatīvu un risinājumu skaits
	1.8.5. Lidsabiedrības <i>Air Baltic</i> piedāvājuma pilnveidošana tranzītpasažieriem		<i>Air Baltic</i>	<i>RTAB</i> , LIAA Tūrisma departaments	Visu periodu	-	Jaunizveidoto piedāvājumu skaits Piedāvājuma lietotāju skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	1.8.6. Atbalsts velo infrastruktūras attīstīšanai (EuroVelo)	a) esošās velo infrastruktūras 'inventarizācija' b) prioritāri attīstāmo velosceļu posmu izvēle c) atbalsta piešķiršana Eurovelo maršrutu (10, 11 un 13) tālākai attīstībai un ieviešanai	Satiksmes ministrija, VARAM	Reģionālās tūrisma asociācijas un pašvaldības	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Izveidoto/ marķēto/ sertificēto velosceļu garums (km), skaits Ārvalstu velotūristu skaita pieaugums
	1.8.7. Eiropas (E) līmeņa garo distanču kājāmgājēju maršrutu infrastruktūras attīstīšana	a) jau izveidoto maršrutu infrastruktūras attīstīšana un uzturēšana b) integrēšana ar tūrisma pakalpojumiem un lokālajiem maršrutiem c) starptautiskās tirgvedības aktivitātes	VARAM	Plānošanas reģioni, Reģionālās asociācijas, pašvaldības	Līdz perioda beigām	E finansējums	Izveidotie maršruti km Infrastruktūras uzlabojumu skaits Ārvalstu tūristu skaita pieaugums, kas lieto šos maršrutus Ārvalstu tūristu nakšņojumu skaita pieaugums saistītajos galamērķos
	1.8.8. Jaunu mobilitātes risinājumu tehnoloģiskās	a) mobilitātes risinājumu ieviešana un testēšana tūrisma	EM	VARAM	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Ieviesto risinājumu skaits Tūristu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	iespējas	vietās ar lielu starptautisko plūsmu b) tehnoloģisko risinājumu sasaiste ar tūrisma uzņēmējdarbību					apmierinātība ar mobilitātes risinājumiem
	1.8.9. Latvijas kopējā tūrisma piedāvājuma efektīvāka pārvaldība e-vidē	Koordinēta pieeja: nacionālais+ reģionu+ pašvaldību + komersantu līmenis	LIAA Tūrisma departaments	Reģionālās pārvaldības institūcijas	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Konkurētspējas paaugstināšanās e- vidē Digitālā pieprasījuma pieaugums ārvalstu tirgos
	1.8.10. Vīzu politikas harmonizēšana trešo valstu tirgiem, ņemot vērā tūrisma pieprasījuma tendences		Ārlietu ministrija	Ekonomikas ministrija	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Valstu skaits, ar kurām ir harmonizēts vīzu režīms
	1.8.11. Robežkontroles punktu infrastruktūras uzlabošana	Tūrisma publiskās vides dizaina elementi + tūrisma informācija, izmantojot esošo infrastruktūru tūrisma	Iekšlietu ministrija	Satiksmes ministrija, Finanšu ministrija/ VNĪ	Visu periodu	ES finansējums	Ar tūrisma informāciju aprīkoto robežkontroles punktu skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		informācijas sniegšanai					
1.9. Viedo ceļojumu galamērķu attīstības iniciatīvas	1.9.1. Atvērtās statistikas datubāzes nodrošināšana tūrisma nozares vajadzībām	a) jaunu datu avotu testēšana un pielāgošana nozares tūrisma attīstības monitorēšanas vajadzībām; b) mērķtiecīga (tostarp esošo) datu sagatavošana atvērtai datu pieejai, plašākam izmantojumam galamērķu ikdienas pārvaldībai un tūrisma attīstības prognozēšanai	LIAA Tūrisma departaments	CSP, pētniecības institūcijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Atvērtā statistikas datubāze Statistikas datu slāņi sagatavoti atvērtu datu formātam plašākam pielietojumam ārpus tradicionālajiem mērījumiem Statistiskās vienības, par kurām pieejami dati
	1.9.2. Atvērtu datu ieguve un apkopošana. Tehnoloģiju ieviešana un datu uzskaitē viedo pašvaldību un valsts projektu ietvaros, sasaiste ar tūrisma monitoringa	a) Mērķtiecīga tirgus attīstībai nozīmīgu datu ieguve (skaitītāji, interaktīvās kartes ar plūsmām, aptaujas e-vidē, utt.) b) Atvērtu datu, atlasītu CSP datu un alternatīvo datu sasaiste vienotā	EM	LIAA Tūrisma departaments, plānošanas reģioni, pašvaldības, komersanti, pētniecības institūcijas, CSP	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Viedo risinājumu skaits datu ieguvē un apkopošanā Datu izmantotāju skaits (organizācijas, individuāli apmeklētāji)

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	platformu	tūrisma monitoringa sistēmā ar interpretācijas un prognozēšanas funkciju c) Drošības kameru datu sasaiste ar tūrisma monitoringa funkciju					Izveidotas monitoringa sistēmas galamērķu līmenī rīcību atdeves mērījumiem un stratēģisko lēmumu pieņemšanai
	1.9.3. Ceļotājiem nozīmīgo viedo risinājumu ieviešana uzņēmumos, piesaistes objektos un ceļojumu galamērķos		LIAA Tehnoloģiju departaments LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, asociācijas, pašvaldības, komersanti, citas iesaistītās puses	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Ieviesto jauno viedo risinājumu skaits Apmeklētāju apmierinātības ar viedajiem risinājumiem rādītājs
	1.9.4. Apmācības un zināšanu sinerģija	Apmācības un hakatoni	LIAA Tehnoloģiju departaments LIAA Tūrisma departaments	Biznesa inkubatori, plānošanas reģioni, pašvaldības, Start-up	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Pasākumu skaits Izstrādāto ideju skaits Ieviesto inovāciju

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
				asociācijas, akseleratori			skaits
1.10. Pārrobežu sadarbības iniciatīvas un projektu īstenošana	1.10.1. Kopēju maršrutu un pārrobežu produktu izveide		Plānošanas reģioni Reģionālās asociācijas VARAM	Pašvaldības, komersanti	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Maršrutu skaits Iesaistīto uzņēmumu skaits Starptautiskās plūsmas pieaugums saistītajos galamērķos
	1.10.2. Latvijas kā Ziemeļeiropas un Baltijas jūras reģiona sastāvdaļas pozicionēšana	Sadarbības valstu finanšu instrumentu piesaiste	Ekonomikas ministrija	Ārlietu ministrija, plānošanas reģioni, asociācijas	Līdz perioda beigām	Finanšu instrumenti	Iniciatīvu un projektu skaits Digitālā pieprasījuma pieaugums prioritārajos mērķtirgos
	1.10.3. Baltijas valstu sadarbība tūrisma jomā	Jaunu sadarbības formu meklēšana Sadarbības stratēģijas izveide tūrismā Baltijas Tūrisma Forums Kopējs piedāvājums/ mārketingis pēc <i>Rail</i>	Ekonomikas ministrija	Lietuvas ekonomikas un inovāciju ministrija, <i>Lithuania Travel,</i> <i>Estonian Tourist Board,</i>	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Īstenotās iniciatīvas Sadarbības stratēģija

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

1. prioritāte: Tūrisma nozares starptautiskās konkurētspējas stiprināšana un eksporta veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		<i>Baltic</i>		<i>Enterprise Estonia</i>			
1.11. Rīga + piedāvājuma attīstība un veicināšana starptautiskās tūrisma plūsmas virzīšanai uz reģioniem	Sadarbībā ar RTAB		LIAA Tūrisma departaments	Reģionu tūrisma asociācijas, plānošanas reģioni, pašvaldības, RTAB	Līdz perioda beigām	ES finansējums, pašvaldību finansējums	Piedāvājumu skaits Piedāvājuma pieejamības rādītāji (tiešsaistes vietnes, informatīvie materiāli) Digitālā pieprasījuma pieaugums ārvalstu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
2.1. Jaunu/ inovatīvu tūrisma produktu (pieredzējuma) veidošana vietējam tirgum	2.1.1. Konkurss par labāko (inovatīvāko, ārpus vasaras sezonas, u.c.) jauno tūrisma produktu/ pieredzējumu	Konkursa nolikuma izstrāde un konkursa organizēšana	LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni	Līdz perioda beigām (katru gadu)	LIAA	Jaunu tūrisma produktu skaits Vietējā tūrisma pieprasījuma pieaugums
	2.1.2. Apmācību un tīklošanās aktivitātes	Mērķa grupas vajadzību un mācību satura aktualizēšana un pasākumu īstenošana	LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, reģionālās un profesionālās asociācijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Pasākumu skaits Jaunu iniciatīvu skaits Dalībnieku skaits un vērtējums par pasākumu saistībā ar sasniedzamajiem mērķiem
	2.1.3. Atbalsts nišas tūrisma produktu veidošanā	Atbalsta programmas nolikuma izstrāde un ieviešana	EM	LIAA Plānošanas reģioni	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Nišas tūrisma produktu skaits Nišas tūrisma uzņēmumu skaits Digitālā pieprasījuma pieaugums un saistīti produkta pieprasījuma rādītāji
	2.1.4. Atbalsts tūrisma	Atbalsta	EM	LIAA	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Produktu skaits ar

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	produktu tehnoloģiskām inovācijām	mērķprogrammas nolikuma izstrāde un ieviešana		Plānošanas reģioni	beigām		tehnoloģiskām inovācijām
	2.1.5. Atbalsts vietējām rehabilitācijas programmām, iekļaujot tajās dažādus veselības tūrisma pakalpojumus	Medicīniskās rehabilitācijas programmu definēšana/ paplašināšana	Veselības tūrisma klasteris Veselības ministrija Profesionālās asociācijas	Labklājības ministrija	Līdz perioda beigām (katru gadu)	Esošā budžeta ietvaros	Tautas medicīnas/ vietējo veselības pakalpojumu definējums Atbalsta iniciatīvu skaits Pieaugošs pieprasījums pēc kompleksi saistītiem pakalpojumiem, Tūristu izdevumu pieaugums galamērķī
		Vietējo, tautas medicīnas uzņēmumu sertificēšana	Veselības ministrija Profesionālās asociācijas		Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Sertificēto uzņēmumu skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	2.1.6. Atbalsts tautas medicīnas, vietējo veselības pakalpojumu veicināšanā	Profesionālu semināru organizēšana	LIAA Tūrisma departaments	Veselības tūrisma klasteris	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Semināru skaits Dalībnieku skaits un vērtējums par pasākumu sasniegamo mērķu kontekstā
2.2. Vietējā un reģionālā mēroga tūrisma galamērķu sistēmu attīstības veicināšana	2.2.1. Mikroklasteru (tūrisma puduru) (tematiskie un ģeogrāfiskie) iniciatīvu atbalsta programma	Atbalsta programmas nolikuma izstrāde un ieviešana	EM	Plānošanas reģioni, pašvaldības, komersanti NVO (privātā–publiskā partnerība)	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Izveidoto un atbalstīto mikroklasteru skaits Ilgtspējīgas attīstības rādītāju pozitīvs pieaugums galamērķī
	2.2.2. Galamērķu partnerības (tīklojumu) atbalsts	Atbalsta programmas nolikuma izstrāde un ieviešana	EM, ĀM	Plānošanas reģioni, pašvaldības, komersanti	Līdz perioda beigām	ES u.c. finansējums	Galamērķu partnerību iniciatīvu skaits Sadarbības deleģējuma līgumi
	2.2.3. Atbalsts tematisko maršrutu izveidošanai un uzturēšanai	Atbalsts tematisko maršrutu (kā Kultūras ceļi, Via Hanseatica, Jūrtaka, Meža taka u.c.)	EM, SM, VARAM, KM	Plānošanas reģioni, tūrisma nozares profesionālās un	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Tematisko maršrutu skaits Tematisko maršrutu garums

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		attīstībai		reģionālās asociācijas, komersanti			Atbalsta apjoms (EUR) Apmeklētāju skaits (izlases veidā) Digitālā pieprasījuma kāpums
		Atbalsts esošo tematisko maršrutu koordinēšanai	VARAM KM	Plānošanas reģioni, reģionālās tūrisma asociācijas, pašvaldības	Līdz perioda beigām	-	Atbalsta apjoms (EUR) Digitālā pieprasījuma kāpums
		Atbalsts jaunu esošajiem starptautiskajiem tematiskajiem maršrutiem/tīkliem piesaistītu tematisku maršrutu veidošanā	VARAM KM	plānošanas reģioni, reģionālās tūrisma asociācijas, pašvaldības	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Atbalsta apjoms (EUR) Starptautiskajos maršrutos integrētu tematisko maršrutu skaits Pieaugoši digitālā pieprasījuma un tūrisma plūsmas rādītāji
	2.2.4.Sociālās rehabilitācijas un kurortoloģijas	a) potenciālā	Labklājības ministrija	Pašvaldības	Līdz perioda beigām	-	Definēti potenciālie attīstības virzieni un pakalpojumu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	potenciālā pienesuma izvērtējums tūrisma nozarē	pienesuma izvērtējums; b) sasaiste ar stratēģiskajiem lēmumiem nozares attīstībai					sniegšanas centri
2.3. Atbalsts tūrisma uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai	2.3.1. Apmācības un tīklošanās aktivitātes	a) Mērķa grupas vajadzību un mācību satura aktualizēšana b) pasākumu plānošana un īstenošana	LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, reģionālās asociācijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Periodā reģistrēto jauno tūrisma uzņēmumu skaits un to darbības rādītāji Pasākumu skaits Pasākumu dalībnieku skaits Pasākumu dalībnieku novērtējums
	2.3.2. Atbalsta programma biznesa inkubācijā tūrisma jaunajiem	Atbalsta mērķprogrammas nolikuma izstrāde un ieviešana	LIAA	Reģionālie biznesa inkubatori	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Biznesa inkubatoru pakalpojumu izmantojošo tūrisma jauno uzņēmumu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	komersantiem						skaits un pasākumu novērtējums
	2.3.3. Mentorings un konsultācijas (t.sk. eksporta uzsākšanai)	Tūrisma mentoru programmas izstrāde	LIAA	Reģionālie biznesa inkubatori	Līdz perioda beigām	EM, ES finansējums	Konsultēto uzņēmumu skaits Konsultāciju stundu apjoms Konsultēto komersantu novērtējums
	2.3.4. Dzīvesstila uzņēmējdarbības koncepta izstrāde un iedzīvināšana/ Attīstību veicinoša nodokļu politikas izstrāde un īstenošana dzīvesstila komersantiem	a) dzīvesstila uzņēmējdarbības koncepta izstrāde b) nodokļu atvieglojumu pamatojums un risinājumu ieviešana dzīvesstila komersantiem (NĪN u.c.) c) veikspējas rādītāju analizēšana kontekstā ar dzīves kvalitāti ārpus lielajiem apdzīvotības centriem	EM	VARAM, FM, plānošanas reģioni, pašvaldības	-	Esošā budžeta ietvaros	Izstrādāts dzīvesstila uzņēmuma koncepts Dzīvesstila uzņēmumu skaits reģionos Dzīvesstila uzņēmumu veikspējas rādītāju monitorēšana
	2.3.5. Digitālais komplekts tūrisma	Standartizētu / universālu IT risinājumu	LIAA Tehnoloģiju	LIAA Tūrisma departaments,	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Uzņēmumu skaits ar digitālo komplektu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	uzņēmējdarbības uzsākšanai / īstenošanai	izstrāde un piedāvājums	departaments				Digitālā pieprasījuma rādītāji
2.4. Atbalsts tūrisma infrastruktūras veidošanā un uzturēšanā	2.4.1. Tūrisma norāžu zīmju ("brūnās zīmes") saskaņošanas un izvietojuma sistēmas pilnveidošana	1) Integrēta/ kompleksa sistēma, ietverot ne tikai objektu norādes, bet kompleksu galamērķu pozicionējuma zīmes 2) Analogās sistēmas darbības monitorēšana kontekstā ar digitālajām navigācijas alternatīvām	EM	VAS Latvijas Valsts ceļi, plānošanas reģioni, reģionālās asociācijas	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Īstenoto iniciatīvu skaits Efektīva zīmju izvietojuma sistēma atbilstoši ceļu satiksmes drošības un tūrisma nozares vajadzībām
	2.4.2. Starpsektoru sadarbības un komunikācijas stiprināšana un aktivitāšu koordinēšana	a) Regulāras sanāksmes ar sektorā iesaistītajiem un kopīgi īstenotas iniciatīvas	EM	VAS Latvijas Valsts meži, VAS Latvijas Valsts ceļi, plānošanas reģioni, reģionālās asociācijas, pašvaldības, komersanti	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Noslēgto ilgtermiņa sadarbības līgumu un kopējo projektu skaits Darbības efektivitātes rādītāju pieaugums no kopīgi ieguldītajiem resursiem
	2.4.3. Atbalsts vietējās ceļu infrastruktūras izveidei (pievedceļi)	a) satiksmes intensitātes kritēriju definēšana, b) objektu izvēle	Satiksmes ministrija	VARAM, EM, Latvijas Valsts ceļi	Līdz perioda beigām	ES finansējums, Pašvaldību finansējums	Piešķirtais finansējuma apjoms Uzlabotā ceļu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	objektiem), izvērtējot satiksmes intensitāti tūrisma sezonā	finansējuma piešķiršanai tūrisma attīstībai prioritārajiem posmiem					infrastruktūra (km) uz tūrisma objektiem (skaits)
	2.4.4. Publiskās infrastruktūras standarta līmeņa nodrošināšana (WC+ūdens+atpūtas vietas+tūrisma informācija, apmeklētāju plūsmas mērīšana)	a) Publiskās informācijas standarta definēšana b) standarta kā kritēriju iestrādāšana publiskā finansējuma piešķiršanā plūsmai atbilstošas infrastruktūras projektiem	VARAM	EM, SM, LIAA Tūrisma departaments	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Izstrādāts publiskās infrastruktūras standarts Infrastruktūras projektu skaits ar ievērotu standartu
	2.4.5. Tūrisma informācijas sistēmas (TIC/ TIP) tīkla izveide viedo ceļojumu galamērķu kontekstā	Atbalsts TIC/ TIP digitālajiem risinājumiem (digitālie plakāti, skaitītāji, utt.)	EM, LIAA Tehnoloģiju departaments,	LIAA Tūrisma departaments, pašvaldības, Pētniecības institūcijas	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Izveidota efektīva informācijas sistēma Digitālā pieprasījuma pieaugums
2.5. Darbaspēka piesaiste reģionos un pilnveide	2.5.1. Atbalsts jauniešu nodarbinātībai un izglītībai reģionos	a) Visaptverošas atbalsta programmas izstrāde (t.sk. nodokļu atlaides) b) Barjeru mazināšana skolēnu darbam viesmīlības nozarē	NVA	EM, FM, VARAM, LM plānošanas reģioni, izglītības iestādes,	Līdz perioda beigām	ES finansējums	Atbalsta apjoms (EUR) Nodarbināto jauniešu skaits, kas saņēmuši kādu no atbalsta formām Komersantu

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		c)Tūrisma nozarei vajadzīgu izglītības programmu (kursu) piedāvājums NVA		komersanti			novērtējums par pasākuma efektivitāti
	2.5.2. Reemigrējušo resursa izmantošana		EM, VARAM	Plānošanas reģioni, Pašvaldības	Līdz perioda beigām	Valsts budžets	Tūrismā nodarbināto reemigrantu skaits
	2.5.3. Informatīvie pasākumi par karjeras iespējām tūrisma nozarē		LIAA Tūrisma nodaļa	EM, profesionālās asociācijas, izglītības iestādes, komersanti	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Pasākumu skaits Dalībnieku skaits/ sasniegtās auditorijas lielums Pasākuma efektivitātes novērtējums
2.6. Vietējā tūrisma plūsmu stimulēšana	2.6.1. Atbalsts sociālā tūrisma aktivitātēm	Pašvaldību atbalsts iedzīvotāju veselības ceļojumiem, pakalpojumiem	Pašvaldības	Labklājības ministrija	Līdz perioda beigām	Pašvaldību budžets	Saņemto pakalpojumu skaits (personu skaits) Pašvaldību finansējuma apjoms (EUR) saņemtajiem pakalpojumiem
	2.6.2. Skolu mācību ekskursiju "Skolas soma" norises oktobris–aprīlis	Skolu ekskursiju norises koordinēšana ārpus pieprasītākā tūrisma sezonas posma	LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, IZM	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Ekskursiju skaits (oktobris–aprīlis) Ekskursiju dalībnieku skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

2. prioritāte: Piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	iniciēšana un īstenošana						
	2.6.3. Mārketiņa aktivitātes vietējā tūrisma veicināšanai		LIAA Tūrisma nodaļa	Plānošanas reģioni, reģionālās asociācijas, pašvaldības	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Aktivitāšu skaits un to ietekmes rādītāji Vietējo ceļotāju skaita izmaiņas

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
3.1. Efektīvas tūrisma pārvaldības sistēmas izveide un ieviešana	3.1.1. TIC un TIP sistēmas optimizēšana un galamērķu pārvaldības organizāciju pieejas stiprināšana	a) TIC sasaiste ar aktīvu uzņēmēju tīklojumu un stratēģisko akcentu pārlīkšana no informācijas pakalpojumiem un mārketinga uz tūristu un resursu piesaisti, uz nozares iesaistīto pušu pārvaldības īstenošanu un koordinēšanu b) Standartizētas TIP struktūras integrēšana tūristu plūsmas populārākajos enkurobjektos un digitālajā vidē c) Galamērķu pārvaldes organizāciju kapacitātes stiprināšana (sasaistē ar tūrisma puduru atbalsta programmu) – stratēģija un kopīgu klastera iniciatīvu atbalsts	EM	LIAA Tūrisma departaments, Plānošanas reģioni, pašvaldības	Perioda pirmajos divos gados	Esošā budžeta ietvaros	Izveidoto galamērķa pārvaldības organizāciju skaits un to veikspējas galveno rādītāju monitorēšana, galveno tūrisma ekonomisko rādītāju kāpums attiecīgajā galamērķī
	3.1.2. Trīs pakāpju tūrisma produktu [nozīmīguma]	a) kritēriju izstrāde b) produktu gradācija c) produktu mārketinga	LIAA Tūrisma departaments	Profesionālās un reģionālās tūrisma	2021. gads	LIAA esošā budžeta ietvaros	Izstrādāti trīs pakāpju produktu sistēmas kritēriji

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	sistēmas izveide un sasaiste ar produktu starptautiskās konkurētspējas veicināšanu	atbilstoši gradācijas pakāpei		asociācijas, Plānošanas reģioni, Pašvaldības, Komersanti, pētnieki			Ieviesta produktu daudzpakāpju sistēma un tai pakārtotās rīcības Digitālā pieprasījuma mērījumi attiecīgajos tirgus segmentos
	3.1.3. Sadarbības ekonomikas izpausmju monitorings tūrisma nozares un saistītos sektoros un situācijai atbilstošu regulējumu izstrāde un komunikācija		EM	LIAA Tūrisma departaments, profesionālās tūrisma asociācijas, komersanti, pētnieki, CSP	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Izstrādāti risinājumi sadarbības ekonomikas jomu monitoringam un atbalstam
	3.1.4. Valsts tūrisma politikas veidošanas un īstenošanas kapacitātes un produktivitātes palielināšana		Ekonomikas ministrija		Perioda pirmajā kvartālā	Valsts budžets	Personāla skaits Produktivitātes rādītāji (konkurētspējas ziņojums) Sekmīgi izstrādāta un ieviesta tūrisma politika,

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
							iesaistīto pušu apmierinātība
	3.1.5. Kvalitātes pārvaldības un tūrisma standartizācijas sistēmas pilnveidošana	a) Q-Latvija pilnveidošana atbilstoši esošajai tirgus situācijai b) standartizācijas sistēmas tūrismā pilnveidošana	LIAA Tūrisma nodaļa	Plānošanas reģioni	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Q Latvija aktivitātēs iesaistīto komersantu skaits un viņu vērtējums par ieguldīto resursu atbilstību sasniedzamajam mērķim
	3.1.6. Profesionālās komunikācijas platformas izveide un uzturēšana	a) Latvia.travel slēgtās sadaļas (ar autorizāciju) izveide tūrisma profesionāļiem b) mērķtiecīga un lietderīga sadaļas satura papildināšana un koordinēšanas aktivitātes	EM	LIAA	2021. gads	Esošā budžeta ietvaros	Izveidota platforma Informācijas intensitāte Lietotāju skaits
3.2. Tūrisma izglītības kapacitātes stiprināšana un zināšanu	3.2.1. Programma mācībspēku regulārai profesionālās pieredzes pilnveidei nozares organizācijās		IZM un EM	Nozares profesionālās asociācijas, tūrisma izglītības programmu	Līdz perioda beigām	ES finansējums Izglītības iestāžu finansējums	Stažējušos mācībspēku skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
pārnese				Īstenotāji, tūrisma komersanti			
	3.2.2. Grantu programma nozares profesionāļu īslaicīgai iesaistei studiju programmu īstenošanā	Nolikums (ieskaitot definējumu nozares profesionālim, grantu piešķiršanas nosacījumi utt.)	IZM un izglītības iestādes	Nozares profesionālās asociācijas, tūrisma izglītības programmu īstenotāji, komersanti	Perioda beigu posmā	-	Kopējais grantu finansējums (EUR) Nozares profesionāļu skaits Pasniegto stundu skaits Kursu skaits, kuros iesaistīti profesionāļi
	3.2.3. Komunikācija par izglītības nozīmi tūrisma sektorā		IZM, Augstākās izglītības iestādes	Tūrisma profesionālās asociācijas	Visa perioda laikā	Esošo budžetu ietvaros	Aktivitāšu skaits
	3.2.4. Dažādu līmeņu izglītības, t.sk., tālākizglītības un mūzikā izglītības programmu tūrismā izstrāde un īstenošana un kvalitātes celšana		IZM, izglītības iestādes	Izglītības iestādes, profesionālās tūrisma asociācijas	Visa perioda laikā	ES finansējums	Programmu skaits Studiju kursu skaits Studējošo skaits Absolventu skaits

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	3.2.5. <i>Latvia Travel</i> Akadēmija	a) Konsultatīvs partneru tīklojums ar treneriem un konsultatīviem mentoriem zināšanu pārneses nodrošināšanai; b) komersantu koordinēšana, kuri ir gatavi sniegt konsultācijas jaunajiem uzņēmumiem, potenciālajiem uzņēmējiem, iesaistīties lekcijās; c) attiecīgo aktivitāšu īstenošana	LIAA	Izglītības iestādes, tūrisma uzņēmēji – mentori	Līdz perioda beigām	Esošā budžeta ietvaros	Treneru un mentoru skaits Sniegto konsultāciju skaits vai apkalpoto komersantu skaits Iesaistīto pušu novērtējums par pasākumu efektivitāti
3.3. Tūrisma nozares attīstībai nozīmīgu pētījumu īstenošana	3.3.1. Tūrisma ietekmes pētījumu īstenošana un papildinošu tūrisma ietekmes rādītāju regulārs monitorings	Starptautisko pasākumu ietekmes izvērtēšana u.c.	LIAA Tūrisma departaments	CSP, pētnieki	Reizi 3 gados	Valsts budžets	Pētījums
		Diasporas (ārvalstīs dzīvojošie un Latvijā esošās diasporas) ietekme uz tūrisma reģionos	LIAA Tūrisma departaments	CSP, pētnieki	Perioda sākumā	Valsts budžets	Pētījums
		Sadarbības ekonomikas ietekme uz tūrisma	LIAA Tūrisma departaments	CSP, pētnieki	Līdz perioda beigām	Valsts budžets	Pētījums

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
		sektoriem					
		Tūrisma galveno ietekmējošo rādītāju monitorings, papildinot esošos statistikas datus ar alternatīvu datu avotiem	LIAA Tūrisma departaments	CSP, pētnieki	Līdz perioda beigām	Valsts budžets	Monitorings
	3.3.2. Regulāra iekšzemes (ārzemju un vietējo) tūristu patērētāju uzvedības un apmierinātības izpēte	Pētījumi tūrisma nozarē, kā arī atsevišķos sektoros un specifiskos segmentos	LIAA Tūrisma departaments, EM	CSP, pētnieki	Līdz perioda beigām	Valsts budžets	Pētījumi
	3.3.3. Tūrisma īstenoto projektu, aktivitāšu un investīciju efektivitātes/produktivitātes izvērtējums	1) rezultatīvo rādītāju definēšana un piesaiste īstenotajām aktivitātēm; 2) sistēmas izveide dažādu īstenoto aktivitāšu rezultatīvo rādītāju iesniegšanai un kontrolei 3) lēmumu pieņemšana aktivitāšu īstenošanas laikā atbilstoši rādītāju izpildes nepieciešamībai	VARAM, EM		Sākot ar 2021. g. (bāze), reizi 3 gados	Valsts budžets	Kritēriji un uzskaites sistēmas ieviešana precīzākai īstenoto aktivitāšu ietekmes izvērtēšanai (par galvenajiem rādītājiem ilgtspējīgas tūrisma attīstības nodrošināšanai)

II Tūrisma attīstības politikas rīcības plāns 2021.–2027. gads

3. prioritāte: Tūrisma pārvaldības sistēmas pilnveidošana, izglītība un pētniecība (R&D)							
Rīcības virziens	Aktivitāte	Apakšaktivitātes/ detalizēts aktivitātes rīcību izklāsts	Atbildīgā institūcija/ organizācija	Līdzatbildīgās/ sadarbības/ iesaistītās puses	Īstenošanas termiņš	Nepieciešamie resursi (avots)	Sasniedzamie rezultāti (rādītājs)
	3.3.4. Tūrisma nozīmīgu pētniecības tēmu definēšana Valsts pētījumu programmai		EM un LIAA Tūrisma departaments	Plānošanas reģioni, profesionālās asociācijas	6 mēnešus pirms Valsts pētījumu programmas konkursu izsludināšanas	-	Definēto tēmu skaits Valsts pētījumu programmā iekļauto tēmu skaits Latvijas zinātniskajās institūcijās īstenoto tūrisma pētījumu skaits

